

B A J A

vegyes tartalmu hetiközlöny.

Megjelenik minden vasarnap.

Előzetési árak:

Egész évre	5 frt.	kr.
Fél évre	2	50
Negyed évre	1	30
Néptanítóknek egész évre	4	
Egyes szám ára	10	

Hirdetési díjak:

Háromhászbos petit sor	8 kr.
Nyitásban sorokint	15
Bélyeg minden beiktatásért	30

Szerkesztői iroda,
hova a lap szellemi részét illető külde-
mények intézendők:
fő utca 337. sz.
Levelek csak bemenetesen fogadottak
el. Kéziratok nem adstnak vissza.

Kiadóhivatal:

Az előzetési pénzek és hirdetések a
kiadóhivatalba — Nánay Lajos
könyvnyomdájába — küldendők be
(Bódog-tér, Scheibner-féle ház.)

A bajai népgyűlés.

Nemzeti lobogók ékesítették mult vasárnap a főtér házait; taraczkoknak időközönkénti ünnepléses dördülése volt hallható; a nép szokatlan nagy mennyiségben tódult a város tanácsháza felé: mind oly jelenségek, melyek arra mutatnak, hogy ezen napon Baján fontos esemény volt végbemenendő.

Ugy is volt.

A zászlók hirdették, hogy a nép akarata óhajt nyilatkozni szemben azon vérlázító kegyetlenségekkel, melyeket a moszkovita hatalom egy hős nemzet kiirtására elkövet.

A nép nyilatkozott, az emberiség nevében tiltakozván az oroszok iszonyt gerjesztő vérengzései ellenében, a haza és a monarchia létérdekében óvatst emelvén a cár uralmának terjeszkedése ellen.

A népgyűlés 2000—2500 emberről sokaság előtt reggel 9 órakor vette kezdetét, a midőn is *Milassin Zsigmond* emelt szót, s előadván a népgyűlési előértekezlen történeteket, felhívja a népgyűlést elnök és jegyző választásra.

Erre egyhangulag elnökké *Milassin Zsigmond*, jegyzővé *Drescher Ede* választott meg.

Milassin a gyűlés célját ismertette, kijelenti, hogy városunk közszeretben álló országgyűlési képviselője, a végrehajtó bizottság meghívása folytán, Bajára érkezett, ő tehát a szót átengedi *Tóth Kálmán*nak.

Tóth Kálmán a szöszekre lépven, viharos éljenzéssel fogadtatt. Hosszabb szonokliatban, melyet minduntalan a közhelyesies felkiáltással szakítának félbe, terjeszté elő nezeit a keleti eseményekkel szemben.

Beszéde végén felolvasta *határozati javaslatát*:

Határozza el a bajai népgyűlés, hogy a miniszterelnök urhoz a következő távirat küldessék:

„Baja város mai népgyűléséből előterjesztjük Nagyméltóságodnak határozatainkat és kérelmeinket. Csatlakozunk a nemzet érzelmeihez. Az orosz törekvéseket az európai szerződésekkal, hadviselésüket pedig a legkézdetlegesebb emberi törvényekkel is összeütközöknek találjuk. Undorunkat fejezzük ki az oly hadjárát fölött, mely nem is hadjárát, hanem népgyilkolást. Törökország integritását pedig nem csak az általános szabadság, de saját hazánk integritásának megőrzése szempontjából is szükségesnek tartjuk. A kormányt, mely szabad államban nem lehet más, mint a nép akaratának kifolyása, ezen az alapon tevékenységre buzdítjuk s az emberiség és haza céljainak előmozdítására erkölcsi közreműködésünket s ha kell, vérünket és vagyonunkat is fölajánljuk.“

Szünni nem akaró éljenzés követé a szónok kitünő beszédét és midőn most a fenti nyomtatásban is megjelent határozati javaslat szétosztására került a sor, a nép között rendkívül élénk verseny támadt egy ily nyomtatvány elnyerése iránt.

Mintán még *Erdélyi Gyula* is a tárgyhöz szözlött, *Milassin* elnök letette a kérdést, és a népgyűlés egyhangú felkesedéssel elfogadta *Tóth Kálmán* resolúcióját.

Ezzel a népgyűlés véget ért.

Célját elérte, ha beteljesedik az ige: Vox populi vox Dei!

A népgyűlés folyama alatt az elnökséghez következő két távirat érkezett:

G l e i c h e n b e r g, aug. 12. Hazafias törekvésükre üdvözlötünk. — A bajai fürdővendégek.

E s z é k. aug. 12. — Örökké tartson magyar-török barátság! — Sokak nevében: Komjáthy. Gönczy, Nijezay.

A közigazgatási bizottság

1877. aug. 13-iki ülése.

1. Felolvastatt a pénzügyminiszteri leirat, melyben a f. é. július hó 9-én tartott ülésből kelt felterjesztésre kijelentetett, hogy a folyó év első felében felmutatott adófizetési eredménye elégtőnek teljességgel nem találhattat s emelőkgyva az adófelügyelőnek úgy a folyó évi május 14-én mint július 9-én tett azon javaslata, hogy Baja város az adóbehajtásnál erőrebb eljárásra utasítsassék, teljesen indokolt vala.

Ezen leiratban indokul felhozott, hogy nemcsak az 1875-ik év végével fenmaradt 62.000 frt hátralékból ez évben misem hajtattat be, de az 1876-ik évből is közel 30.000 frtra rügő hátralék maradt fen s ekként a hátralék 1876-ik év végével 90.060 forintra emelkedett.

Ebből láthatja a tisztelt olvasó, hogy a pénzügyministerium az eredményt csak merev számokból itéli meg. — Az e-ötte mit sem számít, hogy a folyó évben az adófizetési-képesség — a mult év fagykárokozta csapásai folytán — a város lakosainak legnagyobb részénél a 0 pontra alászállott; — az sem számít semmit, hogy az 1875-ik és 1876-ik évből nagy összegű hátralékok épen a kormánytól vétettek át, melyeket a hasonlíthatlanul kedvezőbb gazdasági viszonyok közt behajtatni épen a kormány közegei mulasztottak el.

Ezen nagyon is számba-ehető körülmények a miniszteriumnál misem nyomnak, mert hiszen a felterjesztés ezen indokaira nem is reflectált, hanem

A »Baja« tárcája.

Joko meséje.

— Egy majom sietéből —

Irta: **Tauber Robert.**

(Folyt.)

Amily gyors a sújt villám rohama, oly rögtön tűnt el a megszólításán az öröm írja az ifjak arcáról. Az öreg homlokán mindinkább tornyosult a harag vérese fellege, midőn folytató:

— Amily igaz, hogy ég és föld soha sem ölelkeznek mindent feledő csókban; a mily igaz, hogy tél és nyár, gonosz és jó, rút és szép nem lesznek azonos fogalmakká: oly bizonyos, hogy az én kezem nem szorítja soha ez ifju jobbját, hogy az én leányom, az én véreimből való vér, soha sem leend ez ifjuné! Es kérdszek, *Mohácsy Andor*, mit keresz te e küszöbön belül? Még nem mult el annyi idő, mennyi elégséges volna, hogy az elszálló átok szava feljegyeztessek a hozna-angyal kőnyvébe, hogy a percek előtt meggyilkolt lelke elérje a felsőbb légréteket — te ott álltál a nép közepét. Mérget csepegtetted a nép lelkébe: a nemzeti gyűlölség halálos mérgét. Fegyvert adtál kezébe: a polgárháboru réme s fegyverét. Felébrésztéd mindazon érzelmeiket, mik a tudatlan tömeget a düh árjába sodorják, hogy nem halgattva az ész, a nemesebb érzelem szavára, lerontsa a hullámozó vertenger végűgait. És hallom már a vertenger zúgását, látom a ledöntött néptesten végigzúduló árt, érzem a népmeszebe ütött tőr kinyját. Hallottad te is, láttad te is, előre tudtad te is mindezeket és orvendsz mindezeknek,

mert a moesos verhüllőba temetett test a szerb nemzet teste, a legelket megreszkettető pokol-gunykaej szerbek veszedelmét gnyolja, a tőről határa talalt sav szerb érzelmeikkal telve. *Mohácsy Andor*, miért jöttél hozzá, ki szerb vagyok? Mit akarsz hazamban, a mely szerb hajlek?

— Amit tettem, a megmondás műve volt — mondá nyugodt hangon *Andor* — és istenemre! nem ohajtom, hogy másként eszelektem volna! A te szávadl szigora sem őli el lekolesztem tüzét, a te dorgálásod sem olta el érzelmem lángját. Avagy vétek volt-e, hogy az ontott rokonvér boszút követelb hangján szóltam? Bűn-e, hogy a legett magyar hajlekok romjaiból üszkök kerestem előleheltemmel lángra gyujtottam az üszkök és e lánggal ébresztem fel népem szívében a boszu érzetét? — Nem emeltem fel a polgárháború zászlaját, nem torjleszttem a nemzeti gyűlölség ragályát, nem én! Istenemre nem! — Mondl el vádodat azoknak, kik letportak a magyar fődek vetését, lerombolták a magyar házak oszlopait, fűrödték a magyar szivek ellenem. En csak a visszatörles karlóját emeltem a gyilkosok ében. En nem szabad a magyar vérenek megtörles nélkül maradnia, míg csak egy magyar szív dobog e hazában! — Szerb volnál te, *Demeter Dimitrevits!* Nem 30 éve-e, hogy e föld erejéből táplálkozol, ez ország védelmét keresed? Nem magyar föld-e az, melyen néd született, gyermekeid először pillantá a napvilágot? A más földbe plántált fil a rövid idő alatt gyökereket ver és új gyökere ugyanazon szeretettel kapcsolja egybe az idegen földön született növényt és annak jelenlegi fenntartóját — mért akarnál te harminc év lefolyta után ism t máz előidőt szálfölded fia lenni? Nem oly zengzetes ezen ország nyelve, mint távol hazád beszéde? Nem oly zöldek-

erdőnk, édszivűek folyamaink, dúsagdagok veteink, mint távol honodban?

— Jól esabtgatsz, *Mohácsy Andor!* — mondá gnyomoslyljal az öreg — a te ajkad méze izik ugyan a bamba tömegnek, de nem annak, ki a kényes illat mögü előtöré halotti szagot is megérezl. Jaj ez országnak, hol gyermekek ajka hirdeti a törvenyt, hol ifjonok keze osztja az igazságot! Jaj a jövőnek, melyet ily jelen előz meg, melynek utótrőni nem az ész, de a szenvedély szavára halgatnak! Es háromszor jaj azokra, kik a népüör orszáonyát játéknak tekintik! Elszabadul az e gyonkezekeblől; legett városok, véres mezők és holtakkal fedett sikokon át vezet utja a végél felé, melynek neve: végromlás.

— Tevedsz, *Demeter Dimitrevits!* Nem a rombolás angyla legeg zászlóinkat; — a mi karunkat a szabadság fejezvezi, a mi orcainkat a szabadság lehelte festi pirosra, a mi zászlóinkra a szabadság védangyala mondá áldását. — Öreg ember! mivel a te véred lassu folyásu, hiszed, hogy a mi szívünkön áttöduő ár is poshadt folyam, mely a halálmagot éröli. Ismerj a fira gyümölcseiről. Erzelmeinket tettenk után iteld meg. Lehet-e gonosz, minek egy egész nép lekoleszté hódol, mi az évszázados küzdelemben elégyült néposztályokból egy osztályt képezzet, melynek ugyanaz az életédeja, azonos a törekvése és e törekvés: a magyar hazá boldogítása? — Ne zárd el filed az igazságszavának, ne zárd el szived, az igazsággal azonos szabadság szavánál! Jer közénk, *Demeter Dimitrevits!* A te helyed nem ott van a gyilkosok sorában — a te helyed nálunk, kikkel az igazság!

— Eleg! — mondá komor hangon az öreg — a mit mondok, utolsó szavam. Közöttünk vége mindennek,

csudát várt az 1876-ik évi törv. cikk folytán az adóbehajtási rendszerben eszközölt változásnak célszerűségétől. — Mert — ugymond a leiratban — az egész országban a mult évínél kedvezőbb eredmény értet el, tehát Baja városánál is a felmutatottnál sokkal kedvezőbb eredmény elérése volt várható.

A közíg. bizottság, mely a maga határozatában az eredmény tekintetében nem a merev számok után indult, hanem a nagyobb eredményt gátló körülményeket is gondos figyelembe vette, ezen minisleri leirat ellenében igen nyugodt kebellem maradt a májusi és júliusi határozatainak alaposága iránt — annál is inkább, mert habár a pénzügyminisiterium általán ócsárolta is a felmutatott eredményt, a felterjesztés azon időkát mégis elismeri kényszerült, hogy a lefolyó év egyes hónapjaiban kitüntetett eredmény a mult év hasonló hónapjaihoz képest kedvezőbb vala.

No de a ministerium határozata döntő; e szerint a tanács az adóbehajtás tekintetében nagyobb erélyesség kifejtésére utasítottat.

Hosszabban foglalkozunk e tárggyal, hogy a tisztelt közönség lássa, miként ha oly időben is, midőn az adófizetési-képesség nyomasztó helyzetben vala, egyedül a rideg számtétel alapján erőszakotlatot felülről annak behajtása, mennyivel inkább fog e tekintetben a szigor a most beálló kedvezőbb körülmények közt alkalmaztatni?

Az adófizetés a haza minden polgárának szent kötelessége, mert hiszen állami életünk erejének első feltétele a pénz, ennek kútfőrása pedig az adó, — ha ezt akkor is, midőn lehetne, nem fizetjük, az államélet kútfőráját apaszjuk, és sorvadását önmagunk idéznék elő. — Ennél-fogva valamint nem lehetett volna eddig helyeselni, ha városunk nyomasztó an-ági helyzetére való tekintet nélkül az executió azokat kik a kegyre való sem szerezhetők meg — csekély ingóságáiktól is megfosztották, és kétségbeesett nyomorba taszították volna, — úgy másrészt midőn most már jobb körülmények közt a keresetkészség emelkedni fog — a város minden hazafias érzelmű polgárától ellehet várni, hogy a kérelmetlenül előtérbe lépendő szigor be nem várva, önkényen fogja az állam iránti kötelességét adójának megfizetésével lerólni.

(Vége következik.)

a mi kezünk csak gyilkoló ölelésben találkoznak ezentúl — te ott harcolsz a magyarok sorában, én a szerbek zászlaját védem — és áldott lesz előttem a nap, melyen az én kardom utat nyit gonosz szenvedélylyel telt szivedbe!

És ezzel megfordult és lassu, nehéz léptekkel ment lakása felé. Könyve borult tekintettel nézett utána az ifju — nem is vette észre, hogy ama halvány női ar alig két lépésnyire tőle mindinkább kísérteties színt ölt, hogy a gyöngye kezek elbocsátják az ablak párkányzatát, hogy a roskadozó alak földre omlik. Az ifju szívét e percben a megsértett szerelemnél hatalmasabb indulat gyöttri: a megsértett louszeretet érzete.

(Folytatása következik.)

Barangolások Kis-Ázsiában.

Tszengheli-Kői 1877. júl. 29.

Törökország legkitünőbb iskola a türelem kiképzésére, s miután a törökök e tulajdona nem tartozik a velem született érenek közé, elhatároztam, hogy a kormány részéről barudatosítói fermánom kiadására kitézett határnapig a kis-ázsiai partvidék közelében eső környékét barangolom. Az így kirándulásnál aligha van hátadatósabb a Konstantinápolyi jövő utazóra nézve. — A stambuli utcai élet piszkos jelenetei, a siklotzó elemi nevelésű s a temérék koldusnak az örültségig nevetésére könyörgő gesticulációt bármennyire is magukon viseljük az orientális élet tarka jellegét, csakhamar idegbántó gyötrelmémmé fajulnak át az idegen

Visszapillantások.

Baja, 1877. augusztus 12.

Orozva gyilkolnak egy nemzetet. A nemzet jalkiáltását hallatja. Europa conferenciának papirkosárba dobott rongygyekekkel dugja be füleit.

Hungária remegve nézi a testvér nemzetet ütött fájdalom sebeket, nem engedik, hogy balzsammal enyhítse fájdalmát.

A beteg elkiáltja magát végső erőmegfeszítésében, szava a diplomácia pusztájában elenyészik; de kiáltása és Buda ormaira ütődik, honnan visszhangként verődik vissza egy fenkolt érzésű nemzet szívében.

A nép gyülekezik mindenfelé, szóvivői kifejtik előtte tulajdon érzelmeiket. Hisz ők tudják, mit akar a nép, ajkáról lesték szíve érzelmeit.

Ki a nép nálunk? A nép mindenki. Képviselő, polgármester, ügyvéd, mérnök, orvos, borbély, csizmadia, földesúr, gazda, iparos és író.

Tehát ezek egy helyre gyűlve „népgyűlést” csinálnak. Nem nagyság szerinti rendben, hanem akár-hogyan összevissza tömörülve.

— Csend! Halljuk!

Méltóságosan jártaja szemeit a nép csoportján a végrehajtó bizottsági elnök. Szép, szoborszerű, imponáló alak. Amúgy is kilátzik egy fejlet a többi közül, így az emelvényen állva még méltóságosabb. Szeretném, ha ily magyar typosokat minden közhelyen szobornak állítanának, hogy a későbbi Rosenberger Attila, Pavlacssek Árpád és Bogamovievics Bendegúz-féle magyarok lelkesüljenek.

A gyűlést megnyitotta, beszélt is, újra megválasztották elnöknek, megjelénzték.

Visszafojtott lélekzettel várta mindenki a törté-
nendőköt.

Gyakran megesisik, hogy ha egyik érzékünk tulajdonság el van foglalva, látszólag a többi nem működik.

Igy jártam én is. Már rég fejtegeti nézeteit a jelen politikai helyzetre nézve szeretett képviselőnk és én csak közmozdulatoktól látok, fenkolt magasztos főt.

Ha egy éjlen-radiál fel nem ráz ábrándozásomból, nem tudom, megjegyeztem volna-e csak egy szót is? Bocsnát büntömért, de én most nem arra gondoltam, milyen kegyetlenségeket visznek végbe az oroszok török testvéreinkben.

Eszembe jutott, hogy ime ezen férju nekünk „csak” képviselőnk, a nemzetek pedig a most élő költők legjobbjaka. Eszembe jutottak a classicisták epigonjai, a népies iskola corypheusai, a sziv hurjait pengető lyrikusok: mindenütt ott találjuk őt, most már magánosan. Baja, Czuczor, Garay, Tompa és — Tóth Kálmán.

Az előbbiek porai a halhatatlanság babárain nyug-

elött. — De más szempontból is, ki ne tenné szívesen lábát azon földre, mely a hellén történelem bölcsője, mely annyi világtörténeti fontosságú esemény színhelye, melyhez annyi mythosai elemek fűzi a vandort?

Csaknem bihetetlennek látszik, hogy e földön, hol hajdan a phoeniciai kultura, s később a hellének elő bámulatos dolgokat teremtettek, ma a legprimitívvebb stádiumba hanyatlott vissza, úgy hogy ma a leihatlan szép vidék festői képe nál alig mutat fel egyebet.

Ha az ember a szivességig olcsó török gőzöskök egyikén átrándul S k u t a r i b a, nincs oka megbánni fáradságát.

Maga a 60.000 lakosú bírő hely külseje nagyon keveset mond, faházai keleti izlésben épültek, gyarló kövezetű utcain legajánlatosabb járási mód a lovaglás, s ha összehasonlítjuk azoknak csendjét a konstantinápolyi utcák zsbajával, úgy tűnik fel, mintha az életkötől a holtakhoz vándorolnánk. Maguk a nők, tán mert nem vett még rajtuk annyira erőt a nyugati civilizáció befolyása, sokkal szemérmesebbek, mint az európai török nők, udvariatlanul csapják be orrukat előtt az ajtót, s még annak megtudását is megfosztanak bennünket, vajjon a szépek vagy riták osztályába tartoznak-e?

A város festői színben terül el hét dombon. Előtte a Bosporus és Propontis határán büszkén emelkedik ki a tenger vizéből a min retszzerű torony, melyet a törökök K i s - K u l e s i, vagy is „Szüzleány” torony-nak neveznek. — E történelmi nevezetességű építmény 1143 ban Comenus Etmuel által, a Bosporus és az aranyzarvnak láncokkal való elzárása alkalmával építetett; jelenleg örtronyi szolgál.

S k u t a r i a legujabb időben elvesztette hajdani

szanak, a legutóbbi Isten tartása sokáig hazánk büszkeségére!

Beszéde végén felolvasta a minisiterelnökhöz intézendő sürgönyöt, melyet azután sokszorosítva osztogattak ki.

Haj! de kapkodták, mintha bankó lett volna. Lármáztak, dulakodtak egy rongy darab papirosért. Már egy vastag feketéret festett, fehér csontú sétatálcza is kezdett a levegőben mutatkozni.

S ez igen jellemző. Ez a nép csak kapni szeret, ha akármí csekélység is, csak kapjon. Aki pedig annyira kapzsi, azt nehéz áldozatra bírni, ha még oly csekélyre is.

Ez az intermezzo megrontott minden további érdeklődést a fontos ügy iránt. A következő szóból háromszor kezdte el szónoklatát, nem akart csend lenni.

Vége úgy látszott, hogy mégis szóhoz juthat. El is kezdte egész tüzével, talán legnagyobb bátást idézett volna elő beszédével, ha a barátok nagyhangja nem mondja hogy: f u l g u r a f r a n g o.

Biz azok villámok lebettek, a miket a szónok mondott, de a nagyhang csak következesen lesz magához és megtöri a villámokat.

A szónok és a nagyhang versenyt dörgött és zúgott. Amint a villámoknak vége volt, a nagyhang sem zúgott, nem lévén mit megtörnie.

Még egyszer látjuk az elnököt a szószéken. Kinek tetszik még szónokolni? Midőn látta a nép, hogy itt nem táncolatnak medvét és most osztogatnak legalább is szivarokat, majd az akkor hallgat arra, ha hazaszeretetet szent ígeit hirdetik! . . .

Még nem zárta be az elnök az ülést, midőn a hátam mögött suttogják:

— Helyet! helyet!

Visszanézek és látok egy teinsasszonyt, két nagyságos kisasszonyt és legvégül jön a „madmoazell!” Ezek is eljöttek honleányi kötelességüknek eleget tenni.

— „Csökölöm kezét!” — mondok a teinsasszonynak — „aláz szolgája” — a kisasszonyoknak és „bon jour” a „madmoazell”-nak.

— Monsieur Brouneau — szól a madmoazell — — lesz vége már meetingnek?

Ha ő az én kedvemért nyomorította a magyar nyelvet, miért nem törném én a franciát?

Megmondant neki, hogy már vége is van.

— Ah! én vágyok nagyon árrágszlik!

— Biz én sem vagyok különben, én is vágyok nagyon „árrágszlik”.

A sürgöny, melyben minden benne volt, csak e y h a n g követelt Lengyelország fölzsabadítása nem, — fölklődtek a minisiterelnöknek.

A minisiterelnök pedig tudomásul veszi, — ha akarja.

Bruno.

jelentőségét, bár a törököknek maig is vallásos okokból kedvenc tartózkodási és temetkezési helye.

A cyprus erőkkel horított roppant kiterjedésű temető bebarangolása a legváltozatosabb érzelmeket kelti fel bennünk. A cypruslombok félhomlya a jobbra-balra dülledő három millió sirmelék felett hiven állja elénk a h o l t a k b i r o d a l m a t.

Rövid lovaglás után az angol sirkert tűnik szemünk elé. Mely magyarnak szíve ne dobogna hevesebben azon gondolatra, hogy ott nyugszik szabadságharcunk oroszlábíriú vitéze: a hős Guyon? A sirt alacsony cyprus-lombok takarják, s az egyszerű fehér márvány kölapca e felirat van véve:

Itt nyugszik

GYUON RICHARD GRÓF

török főtábornok

Frankhon Ivadéka

Angolhon szülötte

Magyarhon vitéze

Meghalt okt. 11. 1856. Élete 44. évében.

Tőle csekély távolban büszkén emelkedik az ég felé angol, francia, olasz, török felirattal az 1854. 1855. és 1856-iki orosz hadjáratban elhunyt angol hősök közös márványemléke, melynek Official szövegét ide igtatom: „Alia memoria degli Officiali e dei soldati dell' armata terrestre e navale della Gran-Bretagna, i quali nella guerra combattuta contro la Russia negli anni 1854, 1855, 1856 morirono per la loro patria. Questo monumento fu inalzato dalla Regina Victoria e dal suo popolo 1857.”

ARANYPOR.

A világgal való érintkezésben két dolgotól órizkedjél: nevetésnek és sajnálatra méltónak ne tadj fel.

A jóindulat a szépség hiányát mindig kigépelja; de a jóindulat hiányát a szépség nagyon kevés ideig kigépelni.

Életünk korát nem érvünk száma után kellene számitani, hanem aszerint, a hogy felhasználjuk; a birtok értékét nem annyira, a föld terjedelmét, hanem az évenként behajtott jövedelem szerint.

Semmit sem ad az ember oly bölcsen, mint — tanácsot.

A szegény leány, ha szép arccsal, gazdag szellemi tehetséggel és elérhetően vágyakkal bír, soha sem lehet boldog, mert e három nem fér össze egymással, s őket csak az erény árán lehet kiegyenlíteni.

Különfelék.

Lapunk t. e. előfizetői tisztelettel felkértem előfizetéseik mielőbbi megújítására, nehogy a szétküldésben fenakadás történjék.

A szerkesztőség.

Király ő felsége születésnapja tegnap 101 moszárólással ünnepeltetett, valamennyi egyházbán mise celebráltatott és a városháza homlokzatára a nemzeti lobogó tűzetek ki.

Hajnal Lajos kalocsai érsek 25 éves püspöki jubileuma alkalmából a bajai kerületi klerus emelkedett hangú latin ódában, mely szalambá van kötve, adott a szeretett főpásztor iránti határtalan ragaszkodásának kifejezést. Az elbum Vichy-be küldetett.

Budapesti török főconsul Drescher Ede ügyvéd urnak, mint a népgyűlés jegyzőjének, ki őt a bajai népgyűlés határozatáról táviratilag értesíté, következő magyart nyelven szerkesztett sürgönyt küldött: *Budapest, aug. 13. — Sürgönyt őszinte köszönettel elfogadtam és hálámát nyilvánítottam, maradvok Halil bey, főconsul.*

Eltűnt ékesek. B. J. bajai ügyvéd pénteken reggel 5 órakor még szép arany óra és lencz birtokában volt, mely azonban 3 órával később rejtélyes módon eltűnt. Neje arany karperceze az órához szegődött.

Pilinszky Péter m. kir. adóhivatalnok és volt 1848-iki honvéd század-főhadnagy f. hó 16-án élete 50-ik évében elhalálozott. Béke hamvaira!

Gőzfürdő kezelője hosszabb vajudás után denique odább állt. Nem bírt megelégni a fürdő-bérlők legprimívebb óhajainak, már t. i. nem volt képes elegendő mennyiségű vizet előteremteni, mely anyag nélkül tudvalegőleg fürdeni nem lehet. Csütörtökről Péntekre meg őjjel tehát jónak látta elhagyni Baja városát és egy elkunálni minden collisót a bérlekkel és egyéb hitelezőivel.

E helyről megragadó kílátás nyílik a márványtenger s Konstantinápoly vidékére.

Miután a vándor nem ér a vendégháznyiba bejegyzé, rövid kerülővel K u s k u n d s c h i k városához vezető útra tér, mely nevét K u s k u n d s c h i k török próféta-tól vette, ki II. Mohamed alatt élt. Mellette közel tételül a I s t a v r o s, mely festői fekvése miatt már a régibb időben a szultánok kedvenc helye volt. I. Achmed mecsetet alapított itt s fejedelmi kerttel díszíté.

Innen gyönyörű uton érjük el B e g l e r b e g e t, mely a byzanci császárok idejében pompás palotákkal díszkedett, s a monda szerint egy temploma szinaranyval volt fedve; ma természetesen a régi fényt a festői ligetek s a vidék szépsége pótolják. E hely a sultán yári tartózkodási helye. A gyszos emléku A b u l - A z i z sultán minden kéjkakái felett lerinkább a baglerbit kedvelte. Hason kitüntetésben részesült a kies T a e n g e l i - I - K ő j, melynek ritka szép kertje a IV. Murad altáti történelmileg nevezetes vándorúrról emlékeztet. Tsengelli-kői egyike legdínylibb helyeknek, melyet az ember elképzelhet, melyet az esti homály kétszeresen érdekessé tesz. Az ősi egyszerűség, a néma csend fíradt emlémknek új érbű ád, s vallásos megbátottságában a minaret nagaslatáról imára intő műezsin szavára magunk is elmondjuk a szóltart, mely ynek szövege: Isten áldd meg a magyart!

Moes Zsigmond.

A bajai gabonapiac rendezésére egy a rendőrkapitányás által egybehívott szakértői értekezlet Beck Soma ír előnökte mellett javaslattal dolgozott ki. E munkálatot — mely hivatta van az a tereu előforduló számtalan visszaélések gátot vetni — közelebb egész terjedelmében közöljük.

Gerőfi szinigazgató Baja helyett Kaposvárra ment, hol nyári szünokor áll rendelkezésére.

Difficilis est satyrum non scribere . . . a mi rendőri viszonyainkról. Lapunk mult számában említve volt, hogy a helyb. kir. járásbíróság börtönéből három vizsgálati fogoly a mult héten éjnek idején megszökött. Azóta értesültünk, hogy a 3 jó madár egy napot a városban töltött s egyik közülök az nap delután ö n k e n y t jelentkezett a bíróságnál. A gondolkodó ember agyában mi sem természetesebb, minthogy az a gondolat villan föl legelőször is, miszerint a különben sem valami díszes és mintaszóró személy- és közbiztonsági állapotunk nem nagy előnyére szolgál két futóban lévő szökevény rab excursiója, mert hát a társadalomtól elzárkózva: ott kernek, a hol van. S te nyájás és naiv publikum azon reményben ringatód magad, hogy hát az argusszemű rendőrség majd csak kézrekeríti ő kelműket. Casulod! Kérdezed talán, hogy az ok hol keresendő? Ne tord fejed, mert erre nem nehez a felelet. Nem masban, mint a nagy közönségben, mely eltűri, hogy Baja sz. kir. városában hónapok óta egy rendőrbiztos legyen, kinek ideje nagy részét i r o d á b a n kell töltönie. Így bizony nem csodáha „spanyol társaságok” grassánál, majd következnek brávók is, kik városunkban s környéken igen kedvező talajt fódözhetnek föl. — A legbiztosabb forrásból merítjük az adatokat, hogy or-, bér- s rablogylkossági eset, tehát a főbenjáró bünteteket legulsyosbika, az utóbbi ¼ év alatt oly megdöbbentő számmal fordult elő a b a j a i k i r. j á r á s b i r ó s á g börténében, mennyi összevessze 8 más járásbírószág területén sem. Tehát Baja legközelebbi vidékének rendőrsége is, jobban mondva ennek hiánya, méltó aggodalmat okozhat. Példa rá: a gyakori póstarbas; különösen az utóbbi, melyet mi is tartanak éremesnek nyomozni, fúrkeszni s pabelni, pedig hát a rosz világ azt mondja, hogy erre lenne a l a p e l e g. Sok mondati való férne még e tárgyhoz, s ha erre vonatkozólag elérkezettnek látjuk az időt, foglalkozandunk is vele bővebben, most csak azt monjuk: állami rendőrség, jöjjön el a te várra vart országod!

A bajai állami tanítóképzede kőztartásához szükséges következő élelmi s egyéb szükséges cikkek u. m. kenyér, zsenye, hús, zsír, físz, bolti cikkek és tüzelőfa kiszolgáltatása az 1877. tanévre f. hó 25 én d. u. 3. órakor, a képezeti iroda helyiségében tartandó árlejtés, esetleg zárt ajánlatok útján a legutánosabb ár mellett vállalkozóknak fognak kiadtni. Felhívatunk tehát az illetők, hogy írásban foglalt ajánlataikat f. hó 23-ig a képezede igazgatóságánál benyujtass s az árlejtés napján megjelenni sziveskedjenek. A feltételek az igazgatói irodában megtekinthetők. — Baja, 1877. aug. 17. — S a m u J ó z s e f, igazgató.

Holdfogyatkozás lesz látható e hó 23-án, mely hasonló, tehát ép oly teljes leend, mint a február 27-iki. A látomány augusztus 23-án este 9 óra 50 perkor kezdődik, tetőpontját 11 óra 48 perkor éri el s reggel 2 óra 46 perkor szűnik meg.

A sajtóhírbökrök érdekes közleményt találunk a „Typographia” című szaklapban. A sajtóhíba — írja nevezett lap — tarackbuzák a szedőnek, melyt hiába irt, hiába gyomlál, jut is, marad is belőle quantum satis. A legelső könyv is, mely a Gutenbergtől külön-ait Pust és Schöifer mainzi műhelyében meg 1457-ben nyomtatott, már címe legelső betűjében libás, Psalmonum Codexnek (szóltörök könyve) nyomtatván tévedésből Psalmonum Codex helyett. Az ily féle sajtóhíba még az artatlanabb közül való. De azért már az e fajta is egész esomé emberben kavargja föl az epét. Elképzelhetők, hogyan be-zankodhatott az egész érdeket ármádia, mikor egy 1842-iki naptárban (Nouer mah. schles. Wanderer, Bünn) a Gergely féle kalendárium főállása óta bizonyára az első ízben, hamazó szerdát csütörtöki napra szedték. Önálló kötetet írtatának a „kihagyás” számtalan szeleburdiságáról. Ez a könyvnyomdászok legfelelősebb dőzna. Mindennél keményebb, ami Dohrentzeivel történt. Dohrenty Gábor körlelhetlen ellensége lévén a sajtóhíboának, mindig azon vitakozott, hogy az elkérülhet. Egy ily vitázás alkalmával gróf Szechenyi Istvánval fogadtott 100 ezüst forintba, hogy néhány nap múlva megjelenend, angolból fordított, önmaga által 3—4 szer gondosan átnézett művében még csak árnyéka sem lesz az ő ellenségének. Kés z a munka, s Dohrenty viszi a Nemzeti Casinoba, hol a fogadás történt. Még le sem ült, már is szemé elé tartja ellenfele a könyvet, s mutat egy rémséges boardot a legelső lapon, a czim harmadik sorában: az öreg ur oda tekint s elképpedve látja, hogy a művet „ordította Dohrenty!” Pedig az öreg urnak még is igazra volt, mert mikor ő ezt ántézte, jól volt szvedve, hanem nyomás közben a festékelő henger kidobta az „F” betűt helyéről s így lett fordításból ordítás.

Az Ujverbási nyilv. alreálgymanastimndól a jóvb 1877-78 tanév sept. 4-én veszi kezdetét. A tanulók felvétele aug. 30 és 31. s sept. hó első napján fog meg-történni. Megemlítendő, hogy Ujverbásban a német nyelv megtanulására bá alkalom nyílik, hogy a tanítást nyelv e tanítáztétel magyar és német, és hogy u. n. cserék is eszközölhetők. — Kelt Ujverbász 1877. aug. 11. — A z i g a z g a t ó s á g.

A bajai állami tanítóképezében az 1877. tanév sept. 1-én veszi kezdetét. A tanítóképezében olyan ép testü noverendékek vétetnek föl, kik a 15-ik évet már meghaladták, s az anyanyelv, számvetés és földrajz ismeretében s a történelemben legalább anyi jártassággal bírnak, amennyit a gymnasium, real- vagy polgári iskola 4 első osztályában tanítanak. A belépní kívánó növendékek erről vagy nyilvános iskolai bizonyítványt köteles előmutatni vagy felvételi vizsgának kell nagát alávetnie. A felvételi vizsgálatok sept. 1-én tartatnak. A letelési-, orvosi- és iskolai bizonyítványokkal felszerelt kényvények aug. 20-ig az igazgatóság-hoz küldendők. Ugyan ezen képezdénél az őzi tanképesítő vizsgálatok sept. 10-ik és következő napjaiban fognak megtartatni. A vizsgálatra jelentkezők végzett tanulmányuk, erkölcsi viselkedés s eddig folytatott pályajokról szóló bizonyítványaikkal felszerelt kényvényeket a vizsgálatra kitűzött hatánapon előtt legalább 14 nappal kötelesek benyujtani. — Baja, 1877. aug. 9. — S a m u J ó z s e f, igazgató.

Ugy kellő előismeretekkel bíró tanoac azonnal felvétetik Nánay Lajos könyvnyomdájában.

Apróságok.

Életszabály. A leányt tizenöve éves koráig add nőül nálánál előkelőbbök; husz éves korában vele egyraghuoz; harminc éves korában ahoz, aki elveszi.

Egy szerenárd története. Ott a távol dél honában, — a troubadurok korszakában, — nem itt nálunk Pécszent tehát, — ne értsék félre a historiat, — történe, — hogy őjjeli zenére, — egy cigány banda oda áll, — egy kis menyecske alakjába, — és buzta fíjon, édesen, — mintha maga a szerelme, — beszél volna szelidelen, — a hírok halk rezésiben, — egyszerre bentről, — ah, mi hang jó, — majd sühogás, majd más, — majd élcs sikoly — a hatalmas bortal szornyi döngetés. — Vaj! mi lehet — azt kérdezed? — Tehát — Im ádd. — A szerenárd szerenárd zenét, — s a régi elődöngött e hangoknál nejt. — Ez így ment végbe, — nagy messzeségbe, — ott a távol dél honában, — a troubadurok korszakában.

Szerkesztői sürgöny.

T. R. Bpest. — Irunk. Bruno. — Nem kaptuk meg. E. — Mit véljek?

Az első 23. kir.

Dunagőzhajózási társulat posta- és személyszállító hajóinak menetrendje.

Bajáról Budapestre: Naponként delután 1/3 órakor, és azonkivül még kedden, csütörtökön, szombaton és vasárnapon reggeli 4 órakor.

Bajáról Mohácsra: naponta este 5 órakor, és azonkivül hétfőn és csütörtökön d. u. 3. szerdán és szombaton reggeli 6 órakor.

A reggeli hajók Szekesén nem állanak meg.

Bajáról Zimonyba: hétfőn és csütörtökön d. u. 3 órakor, szerdán és szombaton reggeli 6 órakor.

Bajáról Orsovára: szerdán és szombaton reggeli 6 órakor.

Nyílt tér.*)

Köszönet nyilvánítás.

Elhunyt PILINSZKY PÉTER m. k. adóztíz kedves férjem közlök nyugalomra lett kísérése körül rokonnaink, barátaink, különösen pedig az 184%-iki maradék bajai honvéd bajnok társai részéről — mint volt huszár főhadnagy iránt, kitüntetett végzettsellett tanusított szíves részvétőrt ezen soraimban őszinte és hálás köszönetemet nyilvánítok.

Baján, 1877. augusztus 18-án.

FILINSZKY SZÜL. KOVÁCS FERSEBET.

*) E rovathban közöltöktér nem vállal felelősséget a szerk.

Felelős szerkesztő és kiadó-tulajdonos:

Erdélyi Gyula.

N A N A Y L A J O S
K Ö N Y V N Y O M D Á J A

(BAJÁN, BÓDOG-TÉR, SCHEIBNER-féle HÁZ)

elvállal mindennemű

önálló munkák, röpiratok, táblázatok, körlevelek, esketési-, eljegyzési- és névjegyek, váltók és kötelezvények, gyászjelentések, falragaszok sat. izlésteljes és a legjutányosabb áron való elkészítését.

Továbbá ajánlja

dusan berendezett raktárát számlák-, szállítólevelek-, községi- és egyéb hivatalos nyomtatványokból, bíróságok, ügyvédek és községek számára.

Vidéki megrendelések a legpontosabban s legjutányosabban eszközöltetnek.

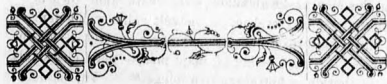
Előfizetéseket elfogad a

Előfizetési díj:

„BAJA”
című közlőnyre.

Egész évre	—	—	5 frt	—
Fél évre	—	—	2 „	50 kr.
Negyed évre	—	—	1 „	30 „

— Hirdetések a legjutányosabban számíttatnak. —

A legelősből s legjobb lábbelik

TEMESVÁRI MÓRICZNÁL

kaphatók

Budapesten, kerepesi-ut 2. a bazárban.

3-5

Hölgyek számára:

Valódi török softa-papucskok	1 frt 10 kr.
Kömöteipők finom bőr vagy eberlastinból	— frt 90 kr.
Kömöteipők eberlastin- vagy bőrből sarokkal és nagy elegans csokorral	1 frt 70 kr.
Bőr vagy eberlastin Regatta félcipő szögelt dupla talppal rokokó-sarokkal	2 frt 40 kr.
Fűző topán eberlastinból a legszebb hímzéssel díszítve	2 frt 20 kr.
Topánok eberlastinból ruganyluzóval magas kivágással, rokokó-sarokkal finom kiállításban	2 frt 90 kr.
Topánok ruganyluzóval erős chagrin vagy borjúbőrből, szögezett vagy csavart kettős talppal esős időjárásához, tartós	3 frt — kr.

Urak számára:

Valódi török softa-papucskok	1 frt 30 kr.
Kömöteipők finom bőrből	1 frt 20 kr.
Regatta cipő (fél cipő kötmi való vagy gummicéglal) finom chagrin-bőrből, erős talp	2 frt 60 kr.
Topán chagrin bőrből jól készítve	3 frt 60 kr.
Topán chagrinbőrből finom díszítésű lakszegélyvel, legújabb divátu	3 frt 90 kr.
Topán borjúbőrből szögezett, csavart kettős talppal, igen erős	4 frt — kr.
Topán orosz fényezésű bőrből, szögezett csavart kettős talppal esős időre	4 frt 80 kr.
Topán salon-fényezésű, mainzi bőrből, keztű vagy chagrin szárral legfinomabb hímzéssel	4 frt 60 kr.
Párisi féltopán kötésre chagrinbőrből	3 frt 50 kr.
Csizma tégdíj erős vízmentes bagariabőrből háromszorosan csavart kettős talppal	8 frt 50 kr.
Csizma borjú- vagy chagrinbőrből magas szárral ráncossal	8 frt 25 kr.
Fü topán borjú- vagy chagrinbőrből erősen szögezett kettős talppal	2 frt 50 kr.
Leány-topán eberlastin vagy bőrből legfinomabb díszítésű lakszegélyvel	1 frt 80 kr.
Gyermek cipők eberlastin vagy bőrből 50 krtól 1 frt 20-ik	

Meg. rendelések postai útlevél mellett vagy az összeg beklűdése után gyorsan s pontosan teljesítetnek. Nem alkalmas lábbeli a legkészségesebben készírtetők. Részletes árjegyzékek kívánatra bérmentve küldetnek meg.

FERENCZ JÓZSEF
KESERŰVIZ-FORRÁS

Balló fővárosi vegyész és Bernáth J. tanárok vegyelemzése ei behangzó eredményei szerint valamennyi budai, valamint bel- s külföldi keserűvizek között a legtöbb szilárd alkatrészt tartalmazza és pedig a gyógyhatás elérésére nézve eddig még el nem ért mennyiségben s ily kedvező összetételi arányban, hogy ez okból enyhe íze miatt mint legkellemesebb és

leghatásosabb keserűviz ajánló elismerésre talált. Forrás nyomtatványokkal s orvosi bizonyítványokkal ingyen szolgálunk. Ezen víz kapható minden gyógytárban és fűszerk kereskedésben s

a forrásigazgatóságnál Budapesten

Főraktár:

HERZFELD HENRIK úrnál BAJÁN.

A cs. k. és magy. k. hit. katonai intézet Budapesten

Az in ézeti vizsák letévesére előkészít, és pedig: az egyévi önkentek vizsgájára június 1-jétől, a tartalék- és honvédtiszt vizságra november 1-jétől, a fényleges hadapródi vizságra október 1-jétől, fluknak minden katonai intézetre, október 1-jétől. Kívánatra az intézet látogatói az intézetben lakást és teljes ellátást is nyerhetnek.

Beiratások

Heimerle Ferencz

igazgatónál eszközölhetők Budapesten, 3 korona-utca 16. sz.

Nyomatott Nánay Lajos könyvnyomdájában Baján.

Megnyitandó

polgari iskolám

helyisége (Haynald-uteza a szerb templom átellenében „Pelisek“ féle házban) van.

A beiratások e hó 28-ig még mostani lakásomon „Zsigmond“ féle házban, ezentul pedig az iskolai helyiségben eszközöltetnek.

Baján, 1877. aug. 20.

Grünvald István.
intéztetülajdonns.

Hirdetmény.

Pilaszanovits Lajos csódtömegehez tartozó bajai főtéri emeletes házban

lakások, boltok és istállók

stb. Szt. Mihály naptól kiadandók.

Tudakozódní lehet

Pilaszanovics Antal
tömegegnódnóknál.

2-3

